

27 במרץ 2019

דו"ח הממונה הראשי על יחסי עבודה בנוגע לנתוני השביתות לשנת 2018

ירידה משמעותית בנתוני השביתות לשנת 2018 הבאה לידי ביטוי הן במספר ימי העבודה שאבדו למשק בשנה זו לעומת שנת 2017 והן במספר השובתים. לדברי עו"ד רבקה ורבנר הממונה הראשית על יחסי העבודה במשק מדובר בהמשך המגמה של יציבות ושקט תעשייתי המאפיינים את מערכת יחסי העבודה בשנים האחרונות מלבד הטלטלה המסוימת שחווה המשק בשנת 2017 כתוצאה מהשביתה הכללית דאז עליה הכריזה ההסתדרות כהזדהות עם שביתתם של עובדי חברת טבע. עו"ד ורבנר יוצאת בקריאה לראשי הארגונים להמשיך לגלות אחריות בתחום יחסי העבודה כפי שנהגו עד עתה.

כ-150,000 ימי עבודה בלבד אבדו למשק כתוצאה משביתות בשנת 2018 לעומת כ-670,000 ימי עבודה בשנת 2017. בשנת 2018 התקיימו במשק 46 שביתות מלאות בהן נטלו חלק כ-43,000 שובתים לעומת 48 שביתות מלאות בשנת 2017 בהן נטלו חלק למעלה מ-800,000 שובתים. כך עולה מנתוני השביתות לשנת 2018 שמפרסמת היחידה ליחסי עבודה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

עוד עולה מהנתונים כי בשנת 2018 התקיימו במשק 32 שביתות חלקיות (עיצומים) בהן נטלו חלק 28,610 שובתים לעומת 14 שביתות חלקיות בשנת 2017 בהן נטלו חלק 12,040 שובתים.

לטענת עו"ד ורבנר נתונים אלה מעידים על המשכה של מדיניות ההידברות בין הצדדים הפועלים למציאת פתרון מוסכם והוגן במהלך תקופת הצינון של סכסוכי העבודה עוד טרם הבשלתם לידי שביתה.

רוב השביתות בשנת 2018, כ-28% היו כתוצאה מתביעות שכר (כ-23% מכלל ימי העבודה שאבדו למשק בשנה זו נבעו מסיבה זו). כ-24% מהשביתות קשורות באי חתימה על הסכמי עבודה חדשים או חידוש הסכמי עבודה קיימים, כ-17% פרצו על רקע אלימות כלפי עובדים במקום העבודה (כ-10% מכלל ימי העבודה), כ-13% כתוצאה מפיטורי עובדים והשאר, כ-18% מסיבות הקשורות במיקור חוץ, שינויים ארגוניים, יציגות עובדים וכוח אדם.

לדברי ורבנר עילת היציאה לשביתה בגין אלימות הינה מאפיין חדש יחסית במערכת יחסי העבודה. אין זה אומר שתופעת האלימות לא הייתה קיימת בעבר אולם כנראה לאור החמרתה חשים העובדים כגון עובדים סוציאליים, אחיות ומורים כי היא הגדישה את הסאה ולא נותרה בפניהם ברירה אלא למחות על מנת להביא לשינוי המצב.

בחלוקת השביתות על פי ענף כלכלי מתברר כי 26% מכלל השביתות המלאות בשנת 2018 היו בחינוך, כ-18% בשירותי בריאות ורווחה, כ-15% בתעשייה, שיעור דומה בשירותים הציבוריים, 13% בתחבורה ובתקשורת והשאר כ-13% בבנקאות ובביטוח וכן בשירותים קהילתיים.

בחלוקת השביתות המלאות על פי סקטור מתברר כי 65% מכלל השביתות המלאות היו בסקטור הציבורי (85% מכלל ימי העבודה שאבדו למשק וכ-80% מכלל השובתים) לעומת 35% בסקטור הפרטי (15% מכלל ימי העבודה וכ-20% מכלל השובתים).

כ-70% מכלל השביתות היו קצרות במישכן - עד שלושה ימים, כ-22% מעל שלושה ימים ועד ארבעה עשר יום וכ-8% מעל ארבעה עשר יום ועד 24 ימים.

עו"ד ורבנר מסכמת כי המאפיין לפיו השביתות ברובן המכריע אינן נמשכות זמן רב והן מאד קצרות במישכן מעיד על רצונם הכן של שני הצדדים לסכסוך להעדיף בכל זאת את מתכונת ההידברות על פני פגיעה ממשית ביחסי האמון המהווים למעשה בסיס ליחסי עבודה תקינים.

